

— **Navodila spremljanje podatkov za zaščito finančnih interesov Unije
skladno z Uredbo (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta
o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost**

(evidentiranje v MFERAC kot sistemu repozitorijev za spremljanje Načrta za
okrevanje in odpornost)

december, 2022

KAZALO

1	UVOD	2
2	PODATKI V MFERAC	3
2.1	KDO, KAJ in KAM se EVIDENTIRAJO PODATKI	3
2.2	PRIMERI EVIDENTIRANJA SUBJEKTOV IN DOKUMENTOV	7
3	DOSTOP ZA CELOVITO SPREMLJANJE NOO	9

1 UVOD

Ena izmed ključnih vsebin, ki jih mora zagotoviti sistem izvajanja Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) posamezne države članice je zaščita finančnih interesov Unije kot je opredeljena z 22. členom Uredbe EU 2021/241 (Uredba EU). Za celovito spremljanje porabe sredstev Mehanizma za okrevanje in odpornost ter izvajanje revizij in nadzora je potrebno zagotoviti podatke kot jih določa 2. točka odstavka d) 22. člena navedene Uredbe EU.

d) **za namene revizije in nadzora in za zagotovitev primerljivih informacij o porabi sredstev** v zvezi z ukrepi za izvajanje reform in naložbenih projektov v okviru načrta za okrevanje in odpornost zberejo naslednje **standardizirane kategorije podatkov in zagotovijo dostop do njih**:

- (i) ime končnega prejemnika sredstev;
- (ii) ime izvajalca in podizvajalca, kadar je končni prejemnik sredstev javni naročnik v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom o javnem naročanju;
- (iii) imena, priimke in datume rojstva dejanskih lastnikov prejemnika sredstev ali izvajalca, kot so opredeljeni v točki 6 člena 3 Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta (26);
- (iv) seznam vseh ukrepov za izvajanje reform in naložbenih projektov v okviru načrta za okrevanje in odpornost s skupnim zneskom javnega financiranja teh ukrepov in navedbo zneska sredstev, ki se izplačajo v okviru Mehanizma in drugih skladov Unije;

Podatki po členu 22(2)(d) Uredbe EU se zagotavljajo v MFERAC¹ kot krovnem informacijskem sistemu, ki je v Izvedbenem sklepu Sveta o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Slovenijo ter v Operativnih ureditvah za izvajanje Mehanizma za okrevanje in odpornost med Evropsko komisijo in Slovenijo opredeljen kot **“sistem repozitorijev za spremljanje izvajanja načrta za okrevanje in odpornost”**

Sistem bo vključeval najmanj naslednje funkcije:

...(b) zbiranje in shranjevanje podatkov, ki se zahtevajo v skladu s členom 22(2)(d)(i) do (iii) uredbe o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost, ter zagotavljanje dostopa do njih (izvedbeni Sklep, mejnik 181).

V skladu s členom 24(2) Uredbe (EU) 2021/241 bo Slovenija po izpolnitvi zadevnih dogovorjenih mejnikov in ciljev iz oddelka 2.1 te priloge Komisiji predložila ustrezno utemeljen zahtevek za izplačilo finančnega prispevka in, če je ustrezno, posojila. **Slovenija bo zagotovila, da ima Komisija na zahtevo popoln dostop do zadevnih osnovnih podatkov, ki podpirajo ustrezno utemeljitev zahtevka za izplačilo, in sicer tako za oceno zahtevka za izplačilo v skladu s členom 24(3) Uredbe (EU) 2021/241 kot tudi za namene revizije in kontrole.**“ (Izvedbeni Sklep, ODDELEK 3: DODATNE UREDITVE).

Navedena določila/zaveze predstavljajo okvir vsem udeležencem NOO za dosledno, celovito ter pravilno evidentiranje podatkov v MFERAC v procesu izvajanja NOO skozi postopke izvrševanja državnega proračuna iz sklada za okrevanje in odpornost (sredstva mehanizma za okrevanje in odpornost). Podatki iz člena 22(2)(d) Uredbe EU morajo biti v informacijskem sistemu MFERAC med drugim **zanesljivi in popolni** ter omogočen mora biti **dostop do njih**.

¹ Informacijska podpora za izvajanje načrta na nacionalni ravni se krovno zagotavlja v okviru MFERAC (23. člen Uredbe o izvajanju Uredbe (EU) o Mehanizmu za okrevanje in odpornost, Uradni list RS, št. 167/21).

Ne glede na različne ureditve finančnega in računovodskega poslovanja proračunskih uporabnikov ter informacijske rešitve, imajo osnovno **odgovornost neposredni proračunski uporabniki² (ki so v vlogi nosilnih organov ali izvajalcev ukrepov³)** kot tisti, ki centralno poslujejo v MFERAC, da smiselno zagotovijo vse podatke iz člena 22(2)(d) Uredbe EU v okviru svojega organa/področja dela kot tudi pridobijo relevantne podatke od posrednih proračunskih uporabnikov (ki spadajo v njihovo pristojnost oz. področje dela) in drugih udeležencev NOO ter obratno posredni proračunski uporabniki in drugi udeleženci NOO, da nepodrednim proračunskim uporabnikom zagotovijo ustrezne podatke za evidentiranje v MFERAC.

2 PODATKI V MFERAC

Že *Priročnik o načinu izvajanja Mehanizma za okrevanje in odpornost⁴* v poglavju 11. *Informacijska podpora za izvajanje načrta* izpostavlja, da je za celovito finančno spremljanje načrta, med drugim potrebno:

- dosledno uporabljati odložišče za: pogodbe in druge pravne podlage, ki predstavljajo prevzemanje obveznosti v breme sredstev NOO (MFERAC v objektu »Pravne podlage«), kontrolne liste in drugo dokumentacijo, vezano na izvrševanje proračuna (MFERAC v objektu »Prejeti računi in odredbe« ter objektu »Načrt razvojnih programov«),
- dosledno označevati pogodbe z atributom »Pogodba NOO«,
- dosledno evidentirati končne prejemnike, izvajalce in podizvajalce med partnerje na pogodbi.

2.1 KDO, KAJ in KAM se EVIDENTIRAJO PODATKI

Udeleženci pri financiranju iz sredstev mehanizma so koordinacijski organ, nosilni organi, izvajalci ukrepov in končni prejemniki. Le-ti in njihove naloge so opredeljene v nacionalni Uredbi o izvajanju Uredbe (EU) o Mehanizmu za okrevanje in odpornost (Uradni list RS, št. 167/21); podrobneje pa pojasnjeni tako v *Priročniku o načinu financiranja iz sredstev Mehanizma za okrevanje in odpornost* kot v *Priročnik o načinu izvajanja Mehanizma za okrevanje in odpornost*.

Skladno s členom 22(2)(d) Uredbe EU so subjekti, ki jih je glede na obstoječe informacijske rešitve treba evidentirati v MFERAC, najmanj sledeči:

- Končni prejemnik sredstev.
- Izvajalec in podizvajalec, kadar je končni prejemnik sredstev javni naročnik v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom o javnem naročanju.

Kjer je smiselno se evidentira tudi izvajalce ukrepa kot tiste partnerje, ki izvajajo in/ali naročajo aktivnosti za izvajanje ukrepov NOO kot so aktivnosti na podlagi usmeritev/navodil nosilnega organa ter aktivnosti priprave in izvajanja ukrepa NOO (projektov)...

V MFERAC še ni možno dostopati do ali evidentirati podatkov o dejanskih lastniki prejemnika sredstev ali izvajalca, kot so opredeljeni v točki 6 člena 3 Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta. Zato se tovrstni podatki o pogodbenih partnerjih evidentiranih v MFERAC (končni prejemnik, izvajalec pogodbe) zagotavljajo na drug način (register dejanskih lastnikov pri AJPEŠ⁵; podatki od poslovnih subjektov samih).

² Izhajajoč iz 65. člena Zakona o javnih financah, ki pravi:

(1) Predstojnik neposrednega uporabnika je pristojen za prevzemanje obveznosti, verifikacijo obveznosti, izdajo odredbe za plačilo v breme proračunskih sredstev organa, ki ga vodi, in ugotavljanje pravice izterjave ter izdajanje nalogov za izterjavo v korist proračunskih sredstev.

(2) Predstojnik neposrednega uporabnika odgovarja za zakonitost, namenskost, učinkovitost in gospodarnost razpolaganja s proračunskimi sredstvi.

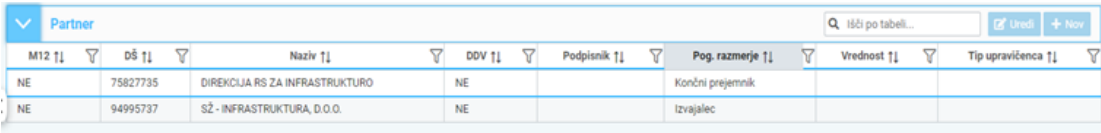
³ Ena izmed nalog naloga nosilnega organa je zbiranje podatkov o izvajanju načrta ter pravilni in pravočasni vnos podatkov v informacijsko podporo, med nalogami nosilnega organa je zagotavljanje podatkov o končnih prejemnikih (10. in 11. člen Uredbe o izvajanju Uredbe (EU) o Mehanizmu za okrevanje in odpornost, Uradni list RS, št. 167/21).

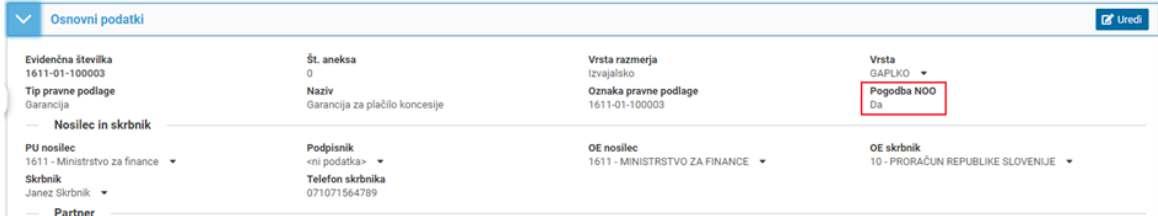
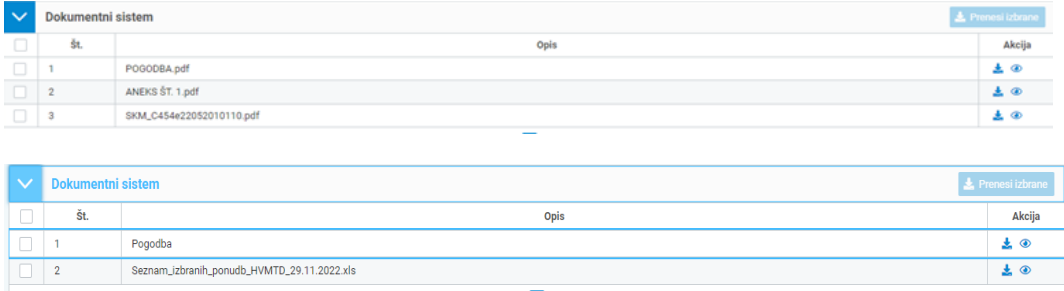
⁴ https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSOO/Sistem-izvajanja/Prirocnik-o-nacinu-izvajanja-Mehanizma-za-okrevanje-in-odpornost_Verzija-1.1_4.8.2022.pdf

⁵ https://www.ajpes.si/Registri/Drugi_registri/Register_dejanskih_lastnikov/Splosno#b618

V nadaljevanju tabela 1 povzema, **kdo, kaj in kam se evidentirajo podatki iz člena 22(2)(d) Uredbe EU v MFERAC**. Ob tem seveda velja, da pri finančnem in računovodskem poslovanju proračunski uporabniki upoštevajo tudi vse veljavne javnofinančne predpise, katerih zahteve se morajo odraziti tudi v podatkih MFERAC.

Tabela 1: Kdo, kaj in kam se evidentirajo podatki iz člena 22(2)(d) Uredbe EU v MFERAC

KDO EVIDENTIRA	KAJ SE EVIDENTIRA	KAM SE EVIDENTIRA
- Nosilni organ - Izvajalec ukrepa	Subjekti Končnega prejemnika sredstev (v vseh primerih, ko se pogodbe in druge pravne podlage financirajo s sredstvi NOO) Izvajalca in podizvajalca (kadar je končni prejemnik sredstev javni naročnik v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom o javnem naročanju) Izvajalca ukrepa (kadar gre za pogodbe in druge pravne podlage, ki vključujejo tudi izvajalce ukrepa)	Na objektu Pogodbe in druge pravne podlage (nDPS-06-87) v sklopu »Partner« se evidentirajo: - Naziv Pogodbeno razmerje, kjer iz šifranta izberete sledeče: <i>Končni prejemnik</i> <i>Izvajalec</i> <i>Podizvajalec</i> <i>Naročnik*</i> <i>*Ker šifrant MFERAC ne vključuje neposredno izraza "izvajalec ukrepa" se za primere projektov/programov, kjer določene organizacije (npr. posredni proračunski uporabniki) nastopajo v vlogi izvajalca ukrepa NOO, le-te na pogodbah navede kot partnerje, katerih pogodbeno razmerje se opredeli kot "Naročnik". S tem se za udeležence NOO na pogodbah zajame tiste partnerje, ki izvajajo in/ali naročajo aktivnosti za izvajanje ukrepov NOO kot so aktivnosti na podlagi usmeritev/navodil nosilnega organa ter aktivnosti priprave in izvajanja ukrepa NOO (projektov)...</i>
	Dokumenti	
	Pogodbe in drugi pravni dokumenti, ki pomenijo prevzemanje obveznosti v breme sredstev NOO.	Na objektu Pogodbe in druge pravne podlage (nDPS-06-87) se pogodbe in drugi dokumenti, ki pomenijo prevzemanje obveznosti v breme sredstev NOO:

KDO EVIDENTIRA	KAJ SE EVIDENTIRA	KAM SE EVIDENTIRA
		1. v sklopu »Osnovni podatki«, »Pogodba NOO«, označijo z vrednostjo »DA«. 2. v sklopu »Dokumentarni sistem« se evidentirajo (naložijo)⁶ pogodbe in drugi dokumenti, ki pomenijo prevzemanje obveznosti v breme sredstev NOO (izvajalske pogodbe, aneksi, pogodbe/sporazumi o sofinanciranju, dodelitvi sredstev, sklepi, odločbe,...). Naložijo se tudi drugi dokumenti, s katerimi se smiselno zagotavlja podatke člena 22(2)(d) Uredbe EU (kot npr. sezname končnih prejemnikov, izvajalcev in podizvajalcev ali povezave na relevantne vire, kjer so na razpolago podatki o končnih prejemnikih, izvajalcih in podizvajalcih). Podatki so prikazani tudi na objektu Register pogodb in drugih podlag (nDPS-06-92).

⁶ Prilogo na pogodbo v okviru razdelka Dokumentni sistem se lahko doda tako, da mora biti najprej pogodba podpisana in poslana v MFERAC preko dokumentarnega sistema. Nato se preko številke zadeve v dokumentarnem sistemu dodatno pošlje še ostale priloge v MFERAC.

2.2 PRIMERI EVIDENTIRANJA SUBJEKTOV IN DOKUMENTOV

Za nekoliko bolj praktično pojasnilo kdo, kaj in kam (še posebej kaj se evidentira) je smiselno izhajati iz identifikacije končnega prejemnika in izvajalca ukrepov ter smiselne uporabe uveljavljenih rešitev finančnega poslovanja in zbiranja ter zagotavljanja podatkov (npr. pri javnih zavodih, skladih in agencijah v okviru opravljanja javne službe ali drugih nosilcih javnih pooblastil).

Ne glede na obstoječe uveljavljene rešitve (npr. javni zavod/sklad/agencija zagotavlja podatke na svojih spletnih straneh ali v svojih informacijskih sistemih) **vseeno potrebno VSE za NOO relevantne podatke smiselno zagotoviti/prikazati tudi v MFERAC.**

➤ V primeru, ko je **končni prejemnik** ministrstvo, organ v sestavi ministrstva, vladna služba, lokalna skupnost, druga pravna oseba javnega ali subjekt, ki je **javni naročnik** v skladu s pravom, ki ureja javno naročanje ali uporablja drugo pravo, ki ureja **dodeljevanje javnih sredstev** (javni razpisi/pozivi), mora **neposredni uporabnik (tisti organ oz. vloga udeleženca NOO, ki izvršuje proračun) v MFERAC poleg končnega prejemnika obvezno evidentirati tudi vse izvajalce in podizvajalce po posamezni pogodbi.**

➤ V primeru, ko je **končni prejemnik oseba zasebnega prava** (npr. investitor projekta NOO, izbranega na javnem razpisu/povabilu, je podjetje) ali fizična oseba mora **neposredni uporabnik (tisti organ oz. vloga udeleženca NOO, ki izvršuje proračun) v MFERAC evidentirati le končnega prejemnika.**

❖ Kadar gre za projekte, ki se izvajajo neposredno na podlagi sektorske zakonodaje ("neposredna potrditev projekta") in na podlagi Zakona o javnem naročanju, potem neposredni uporabnik v MFERAC:

- Na objektu Pogodbe in druge pravne podlage/Partnerji navede vse subjekte v povezavi z izvajanjem posamezne pogodbe: izvajalec ukrepa, končni prejemnik, izvajalci in podizvajalci (lahko tudi konzorcijski partnerji).

❖ Kadar gre za projekte, ki so bili izbrani na javnem razpisu/povabilu (investitorji projektov so osebe zasebnega prava) ali gre za vsebine, kjer je končni prejemnik posredni proračunski uporabnik ali pa aktivnosti na projektu izvajajo fizične osebe, potem neposredni uporabnik v MFERAC:

- Na objektu Pogodbe in druge pravne podlage/Partnerji navede vse subjekte v povezavi z izvajanjem posamezne pogodbe: izvajalec ukrepa, končni prejemnik (ter tudi izvajalci in podizvajalci⁷).

ali

- Kombinirano⁸:
 - Na objektu Pogodbe in druge pravne podlage/Partnerji lahko smiselno navede subjekte v povezavi z izvajanjem posamezne pogodbe: izvajalec ukrepa, "po seznamu" (npr. kadar gre za nekaj 10 in več končnih prejemnikov, izvajalcev..., ki jih zbirajo posredni proračunski uporabniki v drugih informacijskih sistemih).
 - in
 - Na objektu Pogodbe in druge pravne podlage/Dokumentarni sistem evidentira (naloži) dokumente, iz katerih so – izhajajoč iz Partner: "po seznamu" - razvidni končni prejemniki (seznam⁹ končnih prejemnikov sredstev, povezava na splet, kjer so uradni podatki o JR/JP in končnih prejemnikih sredstev...) ter tudi drugi akterji (npr. eksperti, uradniki), ki izvajajo aktivnosti po posamezni pogodbi (npr. sklepi o imenovanju projektne skupine).

➤ Na objektu Pogodbe in druge pravne podlage/Dokumentarni sistem se evidentirajo (naložijo) posamično ali zbirno: pogodbe in drugi dokumenti, ki pomenijo prevzemanje obveznosti v breme sredstev NOO (izvajalske pogodbe, aneksi, pogodbe/sporazumi o sofinanciranju, dodelitvi sredstev, sklepi, odločbe,...).

⁷ Velja zlasti za ureditve, ko ima npr. posredni proračunski uporabnik kot končni prejemnik, dostop do MFERAC.

⁸ Velja zlasti za ureditve, ko npr. posredni proračunski uporabnik kot izvajalec ukrepa, nima dostopa do MFERAC.

⁹ Da bi bilo možno podatke iz seznama analizirati naj bodo pripravljeni v xls ali txt formatu.

Ker imajo lahko posamezni subjekti različne vloge NOO (kot tudi vloge v okviru nacionalne ureditve), ker obstaja več načinov izbire in vodenja projektov NOO ter več rešitev finančnega poslovanja in zbiranja ter zagotavljanja podatkov, je **v primeru nejasnosti, katere in kako v MFERAC evidentirati podatke NOO**, ter pred vnosom podatkom neposredni proračunski uporabniki (izvajalci ukrepa) **predhodno uskladijo tako z nosilnim organom kot tudi s koordinacijskim organom.**

3 DOSTOP ZA CELOVITO SPREMLJANJE NOO

Z namenom celovitega spremljanja izvajanja NOO ter podpore pri postopkih nadzora in revizije (predvsem na podlagi 22. člena Uredbe EU 2021/241- zaščita finančnih interesov) morajo proračunski uporabniki, ki so skrbniki pogodb NOO, **v MFERAC pri evidentiranju pogodbenih obveznosti** (Pravne podlage/Pogodbe) v sekciji Dostop med OE obvezno **dodate tudi PU 1621 in PU 1045 (nivo pravice: Ogled)**. Ureditev dostopa velja tako za veljavne (že evidentirane) pogodbe kot nove pogodbe, ki šele bodo evidentirane.